

GYÜMÖLCSKERTÉSZ.

A KÖZSÉGI FAISKOLÁK HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hónap 10.-én és 25.-én.

KIADJA A MAGYAR KIR. FÖLDMIVELÉSÜGYI MINISTER.

Szerkeszti: rudnai MOLNÁR ISTVÁN,

ministeri tanácsos, orsz. gyümölcészeti és fatenyésztési ministeri bizos.

Előfizetési ára egész évre úgy községeknek, mint magánosoknak két korona, mely a lap kiadóhivatalának: Schmidl Sándor könyvnyomdájának, Budapest, VI., Gróf Zichy Jenő-utca 3., egyszerre küldendő be. Szerkesztőség: Budapest, I. ker. Ménesi-út 45.

A m. kir. Belügyministerium 1891. évi 33,881. számú rendelete szerint e közlönyre minden község előfizetni tartozik. — A m. kir. Vallás- és közoktatásügyi Ministerium 20,899/1891. szám alatt az összes felekezeti hatóságoknak ajánlotta.

Tartalom. — *Nem-hivatalos rész:* Oulinsi ringló-szilva. (Képpel.) — A hernyóirtásról. — A szürke szőlőpenész védekezési viszonyairól. — Konyhakerti vetési, ültetési és termesztési naptár. — Kertészeti tapasztalatok. (Szulák és tarack irtása.) — *Közhasznú kérdések és feleletek.* — *Vegyes közlemények.* — *Szerkesztői üzenetek.* — *Hirdetések.* — *Betöltendő állások és ajánkozások.*

NEM-HIVATALOS RÉSZ.

Oulinsi ringló-szilva.

Reine-Claude d'Oulins; Reineclaude von Oulins.
(12. sz. ábrával.)

A korán érő ringló-szilvák csoportjában méltó hely illeti meg az Oulinsi ringlót is. Érdemesnek vélem tehát ezt a kevésbé ismert szilvafajtát arra, hogy e lapok olvasóival megismertessem mint olyant, amely bizonyos körülmények között figyelmet érdemel.

Eredetéről csak annyi ismeretes, hogy azt a Lyonhoz közel fekvő *Oulins* nevű községben *Masso* t faiskola-tulajdonos kezdte terjeszteni. Természetes, hogy hozzánk is elszármazott, és akik termesztésével foglalkoznak, általában meg vannak vele elégedve. Egy okkal tehát több, hogy vele alkalomadtán kísérletet tegyünk.

Fája. Egészséges, edzett, télálló, korán és többnyire bőven termő. Kedveli, mint minden szilva, a kissé nyirkos talajt, különben pedig az éghajlatban, fekvésben és talajban nem mondható válogatósnak. Alkalmos alacsony és közepes törzsű gazdasági vagy bokorfának. Fölfelé törekvő, majd idősebb korában némileg szétterülő sűrű lombú és eléggé terjedelmes koronát alkot, amely kevés nyesés mellett is, bokrétanyársakkal korán beruházkodva majdnem évenként bőven terem.

Gyümölcse. Nagy, vagy igen nagy, gömbölyded, vagy hosszas gömbalakú, mindkét végén

csaknem egyenlően belapított. Vágánya sekély, széles, a gyümölcsöt többnyire két egyenlőtlen félre osztó. Szára eléggé vastag, közepes hosszú, világos-zöld, rozsdafoltos, ritkasan molyhos, bunkóban végződő és a gyümölcsbe erősen beágyazott. Bibepontja sárgás-szürke, a vágásban elhelyezett lapos mélyedésben ülő. Héja vastag, szívós, sápadt-zöld, teljes értékű zölde fehér, napszegt oldalán csaknem áttetsző világos-sárga; sűrű fehérres hamvval borított. Pontozata apró, fehér, alig szembetűnő, néha piros foltokkal tarkított. Húsa majdnem arany-sárga, vagy sárgás-zöld, kissé tömöttes, de azért olvadó, édes, kevés savanyúsággal és kellemes fűszeres ízzel; gyengén illatos, bőlevű, magvától rosszul elváló, ami mindenesetre hátrányára szoi gál. Magva közepes nagyságú, széles, kerülékes, tompa taréjú, érdes felületű.

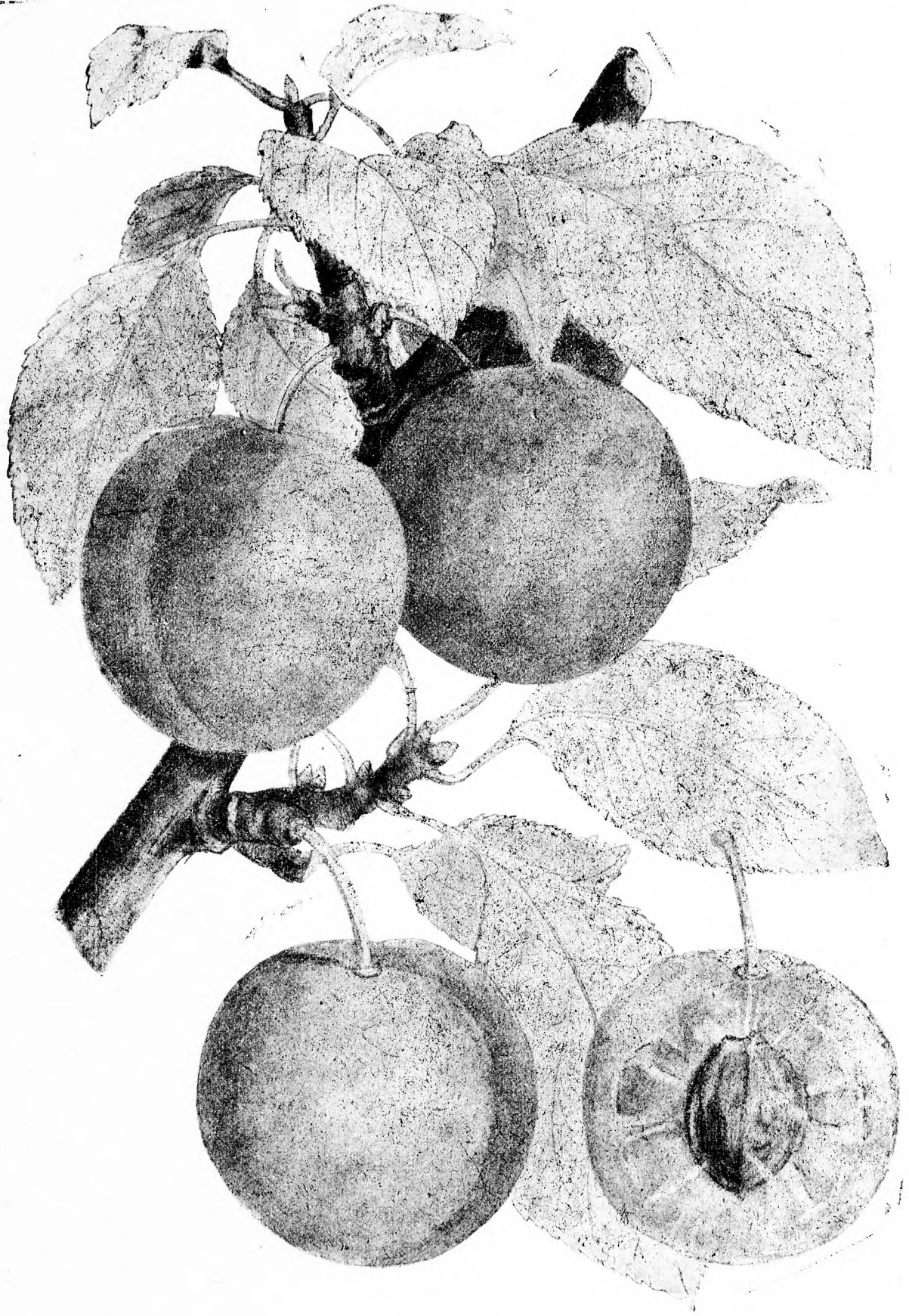
Minősége. Elsőrendű piaci és háztartási, másodrendű, sőt kedvező években elsőrendű asztali szilva.

Érés-ideje. Július vége, augusztus első harmada.

Társnevei. Reine Claude précoce, Oullins golden.

Leírói. Bereczki, *Gyüm. vázl. II. 411.* Mas, *Le verger VI. 43.* Oberdieck, *Illust. Handb. der Obstk. VI. 161.*

Észrevétel. Az Oulinsi ringló-szilva nagyságáért, tetszetősségeért, korai éréséért, fájának kevés igényéért mindenesetre megérdemli, hogy neki házi kertünkben helyet adjunk, már azért is, mivel nemesak nyers fogyasztásra, gőzbe főzése,

12. ábra.

és íz- készítésre, hanem Mas szerint, aszalásra is kiválóan alkalmas; mind olyan tulajdonságok ezek, amelyek értékét fokozzák, szintúgy az is, hogy gyümölcse a szeleknek jól ellentáll és gombabetegségektől ritkán szenved.

Angyal Dezső.

A hernyóirtásról.

A „Gyümölcskertész“ ezidei 6.-ik számában „Gyümölcsheszünk legsürgősebb teendője“ címen megjelent cikkhez legyen szabad nekem is hozzászólnom. Nevezetesen Korponay Kornél úr írta ezen cikket, aki cikkével megmutatta, hogy szakavatott e téren; azonban mégsem értek vele minden tekintetben egyet. Ugyanis cikkiró úr a hernyóirtás módját akként véli a leghatásosabbnak, ha egyik szomszéd a másikat feljelentené és a községi előljárással a mezőrendőritörvény értelmében büntetné a nem hernyózókat. Elvileg helyes volna ugyan ez az eljárás, de gyakorlatilag már a célszerűségnek nem felel meg. Már pedig ha a kivétel rossz, a feltétel se lehet jó. Minek sarkalnánk arra az embereket, hogy egyik a másik ellen áskálódják; ez nem a magyar ember természete. Azt pedig hiába mondanánk, hogy a feljelentések a feljelentett érdekében is jóságosak, mert a feljelentett csak azt nézné, hogy őt feljelentették és nem azt, hogy rá nézve a feljelentés hasznos-e? Így az ellenségeskedés csak szaporodna.

Ami a hernyóirtás második módját illeti, az sem felel meg a célnak. Ugyanis, ha a kérésselhetetlen szigor az előljárással szemben alkalmaztatnák, bizonyára az előljárással is több szigor alkalmazna. Mit nyernénk vele? Azt, hogy ezzel az eljárással elérnénk azt, hogy hernyó nem lenne, de gyümölcsfa sem. Csak egy példát említek. Nálunk több ízben közhírre volt téve a hernyóirtás és felülvizsgálat alkalmával tapasztaltatott, hogy egy ember nem hernyózott; ez mint mezőrendőri kihágó hivatalból csekély büntetéssel súlytatott. Mi lett az eredmény? Az, hogy az illető a jövőben büntetendő ne legyen, a szép gyümölcsfáit kivágta és helyette akácfát ültetett. Ha tehát ez a módszer alkalmaztatnák, a gyümölcstenyésztésre lenne káros.

Szerintem a hernyóirtás a községekben minden hatósági kényszer, minden feljelentés és vándortanári intézmény nélkül egyszerűen keresztülvihető volna a következő módszerrel:

Valamint a faiskola felállítására és fentartására a községek szabályrendeletileg kötelezve vannak, úgy lehetne szabályrendeletileg a község kötelezve, hogy a hernyóirtást minden évi januárban és februárban fogantatosítsa. A hernyóirtásra a költségvetésben bizonyos összeg vétetnék fel és ezen összegből az előljárással téli időben csekély díjért az összes fákon a hernyóirtást végeztetné.

A hernyóirtásra való költségekre csak egy-két évben lenne szükség, mert a községi számadások alkalmával a képviselő-testület bármily csekély összegre rúgna is fel a hernyóirtási költség, sokallaná azt és már a második évben a képviselők és a többmódú gazdák minden hatósági beavatkozás nélkül letisztítanák fáikat, mert önértük sem engedné, hogy a saját fáikról a község szedesse le a hernyófészkeket.

Ez volna véleményem szerint a hernyóirtás egyszerű megoldási módja és így állhatna be az az eset, hogy rövid idő alatt még galagonyapille sem lenne.*)

(Császár.)

Szakáll Rezső
jegyző.

A szürke szőlőpenész védekezési viszonyairól.

A szőlőnek ez a veszedelmes ellensége, melyet a *Botrytis cinerea* (*Sclerotinia Fuckeliana*) gombafaj okoz, fejlődési viszonyait illetőleg még sok tekintetben ismeretlen volt. Legújabban Istvánffy Gyula beható vizsgálatai és megfelelő kísérletei révén több tekintetben tájékozottatva vagyunk e gombafaj életmódja felől.

A spórákat illetőleg kiderült, hogy tízszeres bordeaux-i folyadékkal hígított bogyonedv azok csirázását legkevésbé sem hátráltatja, ami a gyakorlat szempontjából nagyon lényeges körülmény. Ha a bogyókon semmi, vagy csupán nagyon kevés bordeaux-i folyadék tapad, a bogyók szürke penésze azért válik olyan veszedelmessé nedves időjárásakor, mert a permeteg részben lemosatik és a megmaradó részt a kiömlő bogyólé hígítja. Minthogy a *Botrytis*-spórák csirázása és fejlődése

*) Ezzel a felszólalással a hernyóirtás ügyében felmerült eszmecsere egyelőre befejezzük, amiért is a netán még hozzánk érkező e tárgyú felszólalásokat a lapban már nem közöljük. Egyben megköszönjük úgy Budai József úrnak, aki az ügyet e helyen szót tette, valamint a véleményeiket nyilvánított többi tisztelt ügytárs uraknak is a tanúsított buzgóságot, annál is inkább, mert úgy hisszük, hogy az elhangzott vélemények illetékes helyen mérlegeltetvén, lényegesen hozzájárulhatnak az ügy megoldásához vagy legalább is rendezéséhez.

A szerkesztő.

az édes bogyólében gyorsan megyen végbe, azért a megsérült bogyók a szürkepenész valóságos tanyáivá válnak. Minthogy a legtöbb sérülést a jégverések okozzák, nem lehet eléggé ajánlani, hogy a jégverés után azonnal megfelelő intézkedések tétessenek. Olyan anyagot kell használni, mely a kiömlő bogyónedvvel keveredik és a *Botrytis*-gomba fejlődését alkalmatlanná teszi. A bogyókon nem éppen jól tapadó bordeaux-i folyadék helyett jobb eredmény érhető el a nátriumbiszulfittal, mely által a bogyósebek bizonyos fokig fertőtelenítettnek.

Száritott és egy napon át száraz helyen tartott spórákból vízben való csirázás céljából 75% marad eredménytelen, mustban 60%; 2—3—4 napi eltartás után vízben 85% marad csirázatlanul; mustban ellenben 70—80%, 8—12 napi eltartás után mintegy 90% marad csirázatlanul; 25 nap múlva még 1—2% csirázik, 36 nap múltával azonban már egyetlen egy sem. A mesterséges kiszáritása a spóráknak rendkívül ártalmukra van. A gyakorlatot érdeklő következtetés ebből az, hogy ha nedves napokra néhány száraz nap következik, arra lehet számítani, hogy a megszáradt érett spórákból csak 25% csirázik vízben, 40% pedig édes bogyónedvben; tehát 75, illetőleg 60% ártalmatlanná válik. A *Botrytis* ellen való védekezés, valamint egyéb, ellenálló spórákat létesítő gombák ellenében legeredményesebb, ha a kezelést száraz napok követik, mivel a spórák a kiszáradás következtében szenvednek és ilyen állapotukban könnyebben megsemmisíthetők. Minthogy a természetben a spóráknak gyakran váltakozó és gyors megnedvesedése és kiszáradása következik be a talajon éppúgy, mint a növény-felületeken, ez oknál fogva a fertőzések nem olyan gyakoriak, mint a hogy azt a keletkezett spóráknak temérdek számából várni lehetne. Amikor ellenben a száraz és nedves időjárások között fokozatos az átmenet, akkor sokkal több spóra marad életben és a betegség terjedése meg van könnyítve. Nedves időjárás nemcsak a spórák épségben maradása tekintetében előnyös, hanem kedvezően hat a kicsirázott spórák fejlődésére és a fertőzésekre.

A különböző anyagokban történt laboratóriumi spóra-csiráztatási kísérletekből arra lehet következtetni, hogy a sérült bogyókon csirázott spórák nagyon életképesek és könnyen fertőzhetnek. Noha a kicsirázott spórák kiszáradást nem tűrnek el, mindazonáltal a spórák egy része a szőlőnövény védett részein száraz időszakot kiáll-

hat. Ez oknál fogva a védekezést a száraz időszakban sem szabad elmulasztani.

A bordeaux-i folyadékkal tett védekezési kísérletek során a gyakorlat szempontjából nevezetes, hogy az 1—3%-os, de sőt a 4—6%-os bordeaux-i folyadéknak a *Botrytis*-spórákra nincsen jelentékeny hatásbéli különbsége. A bordeaux-i folyadék hatása sokkal több lesz, ha az lassan (legalább 6 óra alatt) szárad, mivel akkor az 1—3%-os bordeaux-i folyadékban 77%-a *Botrytis*-spóráknak öletik meg. A siker még nagyobb, ha a bordeaux-i permeteg a spórákkal együttesen beszárad (24 óra hosszat) és csak azután higitatnak fel vízzel, mivel akkor a spóráknak 90%-a megyen tönkre. Legjobb az eredmény akkor, ha az előzetesen beszáradt spórák 24 órán át bordeaux-i folyadékba kerülnek, amikor is az összes spórák elpusztúlnak. A gyakorlatban legtöbbször az az eset adódik, hogy a bordeaux-i folyadék lassanként beszárad, és ekként azután a *Botrytis*-spóráknak csak 77%-a vész el. A gyakorlatban a spóráknak tökéletes beszáradása azért nem áll be olyan könnyen, mivel a bogyók és a levelek állandóan több-kevesebb vizet párologtatnak el, és így a spórák ezt bizonyos fokig magukba veszik.

Jelentékeny észlelet ugyancsak a gyakorlat szempontjából, hogy úgy a *Botrytis*, valamint a *Coniothyrium diploidiella* spóráinak egy része 3%-os bordeaux-i folyadékban kicsirázni képes, saprophyta-módon a növénybe hatol és ott élőködő hatását megkezdi.

A bordeaux-i por pusztító hatása a haramat és esők oldó hatása folyamán folytonosan gyöngül és 8 nap után elveszti hatását.

További vizsgálatokból kiderült, hogy a *Botrytis*-spórák 1—10%-os organikus savakban (almasav, borkósav, citromsav), valamint 1—5%-os aethylszeszben jól fejlődnek. 1—10%-os glicerin-oldatban a *Botrytis*-spórák jól fejlődnek és eközben izolált sterigmákon nagyon apró konidiumokat létesítenek.

A vizsgálatok alapján leszűrt okszerű védekezések a következőkben foglalhatók össze. Gondoskodni kell, hogy a tőke hajtásai kellőképpen szellőződhessenek, tehát kellőképpen megritkíttassanak. A hajtató-szekerények *Botrytis*-kártétel után alaposan fertőtlenítendő; a homokot el kell távolítani és az oldalfalak ismételtén 5%-os mézszulfittal bemázolandók. A friss homok vékony rétegben kiterítendő és szintén biszulfittal öntözendő. A homokban ne legyenek növénytörmelékek és egyéb szerves anyagok,

mivel ezek a *Botrytis*-tenyészetet előmozdítják. A talaj sohase legyen túlnedves és kellő szellőztetésről állandó gondoskodás történjék. Tavaszkor és nyár elején a szőlőterületen lehullott levelek és hajtások mindenkor összegyűjtendőek és eltüzelendőek. A telelésre megszedett vesszők az elrakás előtt, vagy a már eltüzelésre várók tavasszal, 5%-os mészbiszulfittal bekenendők. A szőlőterület talaja gyomoktól és egyéb szerves anyagoktól állandóan tisztán tartandó. Ahol a talaj vizenyősségre hajlandó, ott megfelelő alagsövezésről kell idejében gondoskodni. Mohás oltványok készítése esetében a mohát 3%-os mészbiszulfittal kell öntözni és napon megszáritani. Az oltványokat a szőlőiskolába való kiültetés előtt jól át kell vizsgálni, esetlegesen jelen levő telepcsomók (sclerotiumok) szempontjából, a telepcsomós oltványokat el kell tüzelni. Minthogy a telepcsomók gyakran már csak a szőlőiskolában jelentkeznek, itt is gondos szemlélet indokolva van, kivált a fejlődés kezdő időszakában. Elhalt oltványok azonnal eltávolítandók, mert ezek korhadékai kedvező letelepedésül kínálkoznak a *Botrytis*-nak. Az egészséges zöld lombozaton e gomba ritkán fordul elő, főképpen fonnyadt levelekre telepedik, azért az ilyen részek eltávolítandók. Az érett bogyókba e gomba a kocsány végén férkőzik be, éretlen bogyókat nem támad meg. Védekezési célokra 1%-os bordeaux-i folyadéknak és nátriumbiszulfittal való beporozásnak felváltva való alkalmazása tanácsolható (10 kg. nátriumbiszulfit és 90 kg. agyag keveréke). Fődolog, hogy a bogyók a kritikus időszak alatt mindenkor borítva legyenek ez anyaggal; tehát az eljárás megismétlendő, valahányszor azt az eső lemosta. Kiváltképpen nagy a fertőzési veszedelem nedves időjárás esetében. A védekezés leginkább száraz időben hatásos, mert ez alatt egymagában mintegy 60%-a a spóráknak elpusztul. Jégverés után valamennyi fürt 10%-os nátriumbiszulfittal beporozandó, hogy a sebhelyeken kitóduló nedvben való spóra-csírázás lehetősége megakadályoztassék. A *Botrytis* a bogyókon apró, szürkén poros penészesomókat alkot. Asztali szőlőfajtákon ajánlatos a túlsűrű fürtök bogyóit idejében megritkítani; ekkor a védekező anyag jobban hozzáférhet a bogyók közé. Tapasztalásból ismeretes, hogy a laza fürtök kevésbé szenvednek tőle, mint a tömöttek.

Schilberszky Károly dr.

Konyhakerti növényeink vetési, ültetési és termesztési naptára.

(Folytatás).

Május.

I. Melegággyban vagy hajtatókban (ablak alatt) a termény teljes elkészültéig való termesztés.

A konyhakerti növény és fajta megnevezése és a tenyésztésre vonatkozó megjegyzések.	A termény elkészültének (felszedésének) ideje.
A múlt hónapokban vetett, kiültetett és még el nem készült termények tovább tenyésztése. Új beállítás a c-iperke-gombán kívül nincs. (Hazai égalji viszonyaink mellett e hónapban a legtöbb helven már mindent szabadföldi ágyakba vethetünk és ültethetünk kockázat nélkül.)	
Csiperke-gomba: Mint az előző hónapokban.	auguszt.—szept.
II. Szabadföldi palánta-ágyba vagy hidegággyba vetve és esetleges többszöri áttüzdelés után állandó helyre kiültetve tenyésztett termények.	
Borsfű (<i>Satureja montana</i>); Öreg tövek szétosztása.	auguszt.—szept.
Endívia: Fodros fajták. Magvetés szabadföldi magágyba.	auguszt.—szept.
Fejes káposzta: Késői. Magvetés szabadföldi magágyba.	október és a téli hónapok.
Kalaráb: Magvetés szabadföldi magágyba.	auguszt.—szept.
Karfiol: Közép és késői fajták szabadföldi magágyba vetve.	szept.—novemb.
Kelkáposzta: Közép és késő érésű fajták szabadföldi ágyakba vetve.	október—tél
Kelkáposzta, bimbós: Szabadföldi ágyakba való vetés.	október—tél
Kelkáposzta, leveles (Fodros kel): szabadföldi magágyba való vetés.	szept.—március
Saláta: I. Nyári fejes. Vetés szabadföldi ágyba.	június vége július
II. Kötöző: Magvetés szabadföldi ágyba.	augusztus.
Vörös káposzta: Mint a fejes káposzta.	ősz – okt.—tél.

III. Közvetlenül a szabadba állandó helyre vetve
(ültetve) tenyésztett termények:

A konyhakerti növény és fajta megnevezése és a tenyésztésre vonatkozó megjegyzések.	A termés elkészültének (felszedésének) ideje.
Articsóka: 1. Gyökereztetett sarjakról ültetve. 2. Cserepekben magról nevelt növényeket kiültetve.	szept.—okt. és a következő évi június—szept.
Ánizs: Magvetés.	auguszt.—szept.
Bab: Összes zölden és szárazon való fogyasztásra ajánlott fajták.	július—október
Bazsalikum: Magvetés.	július—október
Batát: Magvetés.	október
Bimbóskel: Palánták állandó helyekre való kiültetése.	október—tél
Borago officinalis: Magvetés.	ősz és következő nyár.
Borsó: Korai és egyéb fajták vetve.	auguszt.—szept.
Borsfű (Satureja hortensis): Magvetés.	auguszt.—szept.
Broccoli (Spárga kel): Vetés.	következő évi március—aug.
Burgonya: 1. Gumóról. 2. Esetleg előcsíráztatott gumóról.	október július—október
Céklarépa (salátának való vörös répa): Magvetés.	szeptember—tél
Cichoria: Magvetés.	októbertől tavaszig
Coriandrum sativum: Magvetés.	augusztus—ősz
Cukor- vagy sárga-dinnye: 1. Gyep-téglába előnevelve és a szabadban kiültetve. 2. Vetés állandó helyre fészkekbe. (Ez esetben 8—8 naponként 2—3-szor megismétlendő a vetés, a dinnye fagy iránti érzékenységére való tekintettel.)	auguszt.—szept. auguszt.—szept.
Csicséri borsó: Magvetés.	szeptemb.—okt.
Endívia: Fodros fajták. Előnevelt palánták ültetése.	július—auguszt.
Fejeskáposzta: Korai. Előnevelt palánták kiültetése.	július—szept.

A konyhakerti növény és fajta megnevezése és a tenyésztésre vonatkozó megjegyzések.	A termés elkészültének (felszedésének) ideje.
Florentini fenol: Magvetés.	október—tél
Fokhagyma: Gerezdek eldugtatva.	szeptemb. és tél
Földi mogyoró (Arachys hypogaea): Magvetés.	Ősz
Görögdinnye: Mint a cukor- vagy sárga-dinnyénél.	auguszt.—szept.
Hagyma (Vörös): 1. Vetés állandó helyre. 2. Magágyba nevelt palánta kiültetése. Zölden való használatra felszedve.	szeptember augusztus június
Hererépácska (Oxalis esculenta): Kis répácskák eldugtatva.	nov.—decemb.
Kakukfű (Thymus vulgaris): Évelő. Magvetés.	ősz és a következő év
Kalaráb: Előnevelt palánták kiültetése.	július—auguszt.
Karfiol: Korai és közép korai fajták. Magágyba előnevelt palánták kiültetése.	auguszt.—szept.
Kapor: Magvetés.	június—szept.
Kápri: Előnevelt palánták kiültetése.	2-ik év nyara
Karórépa: Magvetés.	október—tél
Kárdi: 1—2—3 szem mag fészkekbe állandó helyre vetve. 2. Cserépben nevelt palánták kiültetése.	november—tél október—tél
Kelkáposzta: Korai és közepes fajták. Magágyban előnevelt palánták. Késői fajták. Magágyban előnevelt palánták kiültetése.	auguszt.—szept. szept.—október
Kerti maglepel (Atriplex hortensis): Magvetés.	július—auguszt.
Kertizsázsa: Magvetés állandó helyre.	június
Kerti zsázsa, évelő: 1. Magvetés. 2. Tőosztás.	ősz—tavasz
Kömény: Magvetés állandó helyre.	auguszt.—szept.
Kukorica: Asztali fajták. Vetés sorozatosan 6—8 naponként.	július—ősz

A konyhakerti növény és fajta megnevezése és a tenyésztésre vonatkozó megjegyzések.	A termés elkészültének (felszedésének) ideje.	A konyhakerti növény és fajta megnevezése és a tenyésztésre vonatkozó megjegyzések.	A termés elkészültének (felszedésének) ideje.
Laboda: Lassan felmagzó fajták vetése állandó helyre.	június—július	Sütő-tök: Mint az asztali töknél; magvetés.	szept.—október
Laboda, Ujzeiandi: I. Magvetés állandó helyre.	augusztus—október	Tarlórépa: Magvetés.	október és tél
II. Előzőleg cserépben előnevelt palánta kiültetése.	június—október	Tárkony: 1. Magvetés és nevelt palánták kiültetése.	
Lencse: Magvetés.	auguszt.—szept.	2. Idősebb tövek szétosztása.	minden év nyara
Leveles kel: Palánták kiültetése.	szept.—március	Tengeri tatorján: Sarjakról ültetve.	2—3 év múlva és azután minden év tavasza
Lavendula: Magvetés.	június—auguszt.	Tök: Mint a dinnyék.	augusztus—ősz
Majoránna: I. Magvetés állandó helyre	auguszt.—okt.	Tropaeolum: Gumós fajta; magvetés.	november
II. Előzőleg nevelt palánták kiültetése.	auguszt.—szept.	Nagylevelű; magvetés. (Laboda módjára fogyasztva).	június—szept.
III. Évelő fajta.	évenként június—szept.	Turbolya: Magvetés.	július—szept.
Mángold: 1. Bordás fajták.	októbertől tavaszig	Uborka: Mint a dinnyénél.	július—szept.
2. Leveles fajták.	júliustól—ősz végéig	Üröm: Magvetés	nyár és tavasz
Metélő hagyma: Szétosztott tövek elültetése.	nyár és a következő évek nyara	Vízisájsza: I. Dugványok és mag-növények ültetése.	ősz—tél
Méhfű (<i>Melissa officinalis</i>): Magvetés.	egész nyáron	II. Magvetés állandó helyre.	
Mályva (<i>Malva officinalis</i>): Magvetés.	ősz—tavasz	Petrezselyem: Közönséges és fodros levelű. (A mennyiben még nem lett volna vetve.)	október—nov.
Mustár: „Fehér”, salátának. Magvetés.	június—július	Portulacca oleracea: Magvetés.	június—július
Paradicsom: Előnevelt növények kiültetése.	július—ősz	Pozdor (Fekete): Magvetés.	ősz és a következő év
Pasztinák: Magvetés.	szept.—tavasz	Pozdor (Sallangos): Magvetés.	okt.—március
Párhagyma vagy Póréhagyma: 1. Állandó helyre való magvetés.	tél—tavasz	Pimpinella: Kis levelű.	nyár és ősz
2. Magágyban előnevelt palánták kiültetése.	ősz—tavasz	Rebarbara: Régi tövek sarjait elszedve és elültetve.	Következő év tavasza és azután is minden évben.
Sárgarépa: Késői. (A mennyiben az előző hónapokban még nem történt volna vetés)	október—tél	Retek: Hónapos, nyári és őszi fajták. Magvetés.	július—auguszt.
Sóska: 1. Magvetés.	augusztus—ősz	Rozmaring: 1. Magvetés. 2. Nevelt növények kiültetése.	minden év nyara
2. Tövek szétosztása.	július—auguszt.		
Spárga: Egyéves tövek termesztőhelyre való ültetése.	3 év múlva és azután minden évben ápr.—jún.		

A konyhakerti növény és fajta megnevezése és a tenyésztésre vonatkozó megjegyzések.	A termés elkészültének (felszedésének) ideje.
Saláta : I. Fejes 1. Magágyban nevelt palánták kiültetése	június—július
2. Vetés szabadföldi magágyba.	június—július
II. Tépő. Magvetés szabadföldi ágyba.	június—auguszt.
III. Kötöző. 1. Magágyban nevelt palánták kiültetése.	július—auguszt.
2. Magvetés szabadföldi ágyba.	augusztus
Sárgarépa : Korai fajták. Magvetés.	augusztus—ősz
Vöröskáposzta : Mint a fejes káposzta.	október- tél
Zeller : I. Gumós. Magágyban nevelt palánták kiültetése.	november és tél
II. Halványító. Magágyban nevelt palánták kiültetése.	november és tél
Zsálya (<i>Salvia officinalis</i>): Magvetés állandó helyre.	2-ik év nyara
Zsanília (<i>Chenille</i>): Magágyban nevelt palánták kiültetése.	auguszt.—szept.
Yámgyökér : Gumócskák elültetve.	november és a téli hónapok.

(Folytatjuk).

Raab Alajos.

Kertészeti tapasztalatok.

Szulák és tarack kiirtása a kertből. Aki finomabb kulturákkal kíván foglalkozni, sokat bosszankodik azon, hogy a szulák és a tarack, valamint egyéb gyom-növények egy-kettőre ellepik az előkészített vagy már be is vetett földterületet; hiába gyomláltatja azután, sehogyse tudja azoktól a kulturáját megszabadítani. Ebbosszúságok elkerülésére legjobbnak találtam, ha a talajt e gyomoktól alaposan kitisztítjuk és csak azután telepítjük be igényesebb növényeinkkel. A tőlem követett eljárás a következő:

Az elgyomosodott földet legalább is 60—70 cm. mélyen átforgattattam, de úgy, hogy e munkálatkor a gyomok összes gyökereit kiszedtem és megsemmisítettem. Ennek lehető biztosítása végett a munkásoknak a rendes munkadíjon felül a kiszedett és átszolgáltatót gyomgyökérért különként még 4—6 fillérnyi jutalmat fizettem, amivel a lelkiismeretes és gondos munkát biztosítottam. Igaz, így is elkerüli egyes gyökérdarab a kiszedést, de ezek közül a mélyre kerülők elfulladnak és csak a sekélyen fekvők hajtanak ki. Ez utób-

biak elpusztítására nem elegendő a kapálás, mert ezzel csak szétaprítjuk a gyökereket és szaporítjuk a gazt. Éppen ezért kapáláskor mindig ásóval ellátott munkást küldtem a kapálók elibe, aki minden látható gazt kifordított és gondosan kiszedett a földből; a kapálók csak ennek nyomában haladhettek. Ezzel az eljárással két év alatt annyira kitisztítottam a földet a gazoktól, hogy most már bármely finomabb kultúrára felhasználhattam azt.

Ahol azonban annyira magára hagyták a talajt, hogy a felmagzott gyomnövények magvai kihullottak, jóval nehezebb az irtás, mert az ásós munkásnak itt a magvakból kibujó és szikleveleikről felismerhető fiatal növénykéket is ki kell bökdölni, ami bizony sok munkával jár.

Janauschek József.

Közhasznú kérdések és feleletek.

23. Kérdés. Sziveskedjék nekem Baranyavármegye déli vidékére agyag-talajba való néhány téli körtefajtát ajánlani.
Csúza.

F. Á.

23. Felelet. Ajánlatos téli körtefajták. Baranyavármegyébe nagyban való termesztésre ajánlva vannak a következő téli körtefajták: Diel-vajkörte, Egri körte, Hardempont téli vajkörte, Serres Olivér és Téli esperes. Megjegyzem azonban, hogy a téli körtefajták szélétől némileg védett, meleg fekvést és erőteljes mély termőrétegű, nyirkos talajt, vagy ennek hiányában nyáron át bő öntözést igényelnek és még ilyen helyen is rendszeres védelemben kell őket részesíteni, mivel a gombabetegségek iránt igen fogékonyak.
A.

24. Kérdés. Útasítást kérek arra nézve is, hogy Izambert-körtémel mit csináljak, mert a leszedés után 1—2 hét múlva túlságosan elérik, elrothad. Tötleben tábornok körtém pedig évről-évre szépen terem, de április végén sem érett még. Kemény, répa-ízű, pedig október 20.-án szedtem le.
Csúza.

F. Á.

24. Felelet. Izambert- és Tötleben tábornok körték. Az Izambert őszi körte, amely szeptember-október hónapokban érik, hosszú ideig már e miatt sem tartható el és így meg kell elégednünk azzal, hogy két-három héten belül elfogyasszuk. Hogy elrothad, az onnan van, hogy ez a kivénülés folytán sok pomologus által halálra szánt körtefajta nagyon fogékony a gombabetegségek, főleg azonban a *Fusicladium* iránt, amely nemcsak számos fekete ragyás folt alakjában lepi meg gyümölcseit és kivetkőzteti rendes alakjából, hanem számos repedést is okoz a gyümölcs felületén, amelyben azután a rothasztó *Monilia* gomba spórái telepsznek meg, és a *Fusicladium*tól repedezett, ragyás lesz a galyak és vesszők kérge és foltosak lesznek a levelek

is. Mindezen csak úgy lehet segíteni, ha elvirágzás után azonnal $\frac{1}{2}$ %-os bordói keverékkel, ettől számítva pedig 2—3 hetenként 1 %-ossal, szeptember közepéig gondosan és alaposan, levélhullás után pedig 4—5 %-os keverékkel egymás után többször megpermetezzük az egész fát, hogy a Fusicladium gombát belőle kiöljük; és ezt évenként megeselekedhetjük, mert csak így számíthatunk tiszta, foltnélküli és rendes fejlettségű gyümölcsökre, amelyeket aztán kézzel gondosan megszedve, tiszta, hűvös pincében 2—3 hétig, sőt még tovább is el lehet tartani és amint fokozatosan érik, elfogyasztani. Ami ismét a Totleben tábornok körtét illeti, arról azt kell megjegyezni, hogy az annak idején szokatlan nagy, most már fel sem tűnő, sőt mosolyt keltő gyenge reklámmal indult a világba, mint a körték királya. Ez a különben nagy, ormótlan körte októberben érik és nagyon rövid ideig eltartható, mivel hamar túlérik, megszojósodik és így piaci értékkel egyáltalán nem bír. Ebből látható, hogy a Totleben tábornok körte neve alatt valami főző-, vagyis kompót-körtét méltóztatott kapni. Mivel pedig e név alatt kiállításokban többször a Toulouse-i késői körtével lehet találkozni, nagyon valószínű, hogy Totleben tábornok körtéje tulajdonképpen a Toulouse-i késői, amelyet nyugodt lelkiismerettel meg lehet főzni, mert ebből nem lesz olvadó húsu körte még akkor sem, ha újig tartják is el. A.

25. *Kérdés.* Végül: mit csináljak egy különben egészséges, 50—60, sőt talán 80 éves berkenyefámmal, amely 20 év óta csak egyszer termett. Már trágyáztam faltörmelékkel, mészt és homok keverékkel. Koronáját kiritkítottam, törzsét befűrészeltem körül és még sem terem. Megjegyzem: a fa szép, rendszeren kihajt, hegyen, éjszaki fekvésben, agyagos talajban áll. Mily alanyba kell berkenyét oltani?

Csúza.

S. Á.

25. *Felelet.* **Terméketlen házi berkenyefa és alanya.** A gyümölcsfák és így a házi berkenyefa terméketlenségének az okát látatlanban nehéz ugyan pontosan megállapítani, mindazonáltal felsorolok néhány adatot, amelyek között talán helyet foglal az az ok is, amely miatt az illető fa nem hoz terméseket. Mindenekelőtt azonban állapítsuk meg a magról kelt és rendes fejlődésű Házi berkenyefának azt a természeti tulajdonságát, hogy az 50—60 év előtt nem is gondol arra, miképpen neki teremni is kellene. Erre aztán hiába ösztökéljük holmi „kertészeti műfogásokkal”, mert ezektől még csöknyösebbé válhat. Türelemmel be kell várni azt az időt, amikor önmagától termésnek indul, azután majd terem 150 esztendőig, sőt még tovább is, vagyis addig, amíg él. Erről a fáról tehát joggal elmondható, hogy ezt unokáinak és dédunokáinak ülteti az ember, mert az ültetőnek csak az az öröm adatott meg, hogy annak növényében gyönyörködhesse, de termését majdan csak az utódok fog-

ják élvezni. Ez tehát az első és fő ok, ami miatt a házi berkenyefa nem terem. A második, amint ez nálunk is az eset, hogy későn előtörő virágait különböző kártevő bogarak a szó szoros értelmében felfalják. Ezek ellen most kísérletezünk karbolinummal, amelynek szagától, reméljük a bogarak étvágya elmegey és fáink megtartják virágaikat. A harmadik ok lehet az északi fekvés, amelyben azután fagyok, vagy fagyos légáramlatok a bő nedvű termőrügyeket évről-évre letarolják. És végül a negyedik okot a talaj kedvezőtlen összetételében kell keresnünk, amit az is mutat, hogy egyszer már termett és azóta ismét meddővé vált az illető fa. Lehet, hogy a talaj káliumban és foszforsavban szegény. Már pedig erre a két táplálékra éppen a termékenység szempontjából van növényeinknek szükségük, amiért azt ajánlom: jó lesz még most a fa egész alját, sőt még azon kívül is 1—2 méternyi körzetben fahamuval ujnyi vastagon beborítani és ezt alákapálni. Így remélhető, hogy a jövő évben esetleg már megmutatja termését. Végül a házi berkenyefát legajánlatosabb saját magcsemetéjére vagyis önmagára oltani, mivel ezen a leghosszabb életű. Sikerrel oltható ezenkívül vadkörte-alanyra, amelyen rövidebb életű ugyan, de 12—15 év múlva már termőre fordul. Lehet még törpefának úgy is használni, hogy cseregalagonyára, vagy birsre oltjuk. Ezeket a törpe alanyokon azonban nemesak hogy rosszul fogamzik, hanem aránylag rövid életű, de éppen emiatt korán és aránylag bőven termő. A.

Vegyes közlemények.

Királyi kitüntetés. Ő Felsége a király a galgóczi uradalom főkertészének, Bartosiewicz Domonkosnak, a kertészet terén szerzett érdemei elismerésül az arany érdemkeresztet adományozta. A hosszas, sőt egész életre kiterjedő munkásságnak méltó jutalmazásához mi is hozzáfűzzük szerencsekívánatainkat.

(Gy.) **Borgazdasági tanfolyamok, lelkészek és néptanítók részére.** A m. kir. földművelésügyi miniszter intézkedése folytán a borászati szempontból kiváló fontossággal bíró községekben működő lelkészek és néptanítók részére a budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyam helyiségeiben a f. év nyarán két hétre terjedő borkezelési tanfolyamok fognak tartatni. A pályázók számára képest két, esetleg három ily tanfolyam lesz; az első július hónap 6.-ától 18.-áig, a második július hónap 20.-ától augusztus hónap 1.-éig, a harmadik pedig augusztus hónap 17.-étől 29.-éig. E tanfolyamok célja az, hogy az azokon résztvevő lelkészeknek és néptanítóknak mód nyujtassék arra, hogy az okszerű borkezelésre vonatkozó ismereteket elsajátítsák és e téren gyakorlati jártasságot is szerezzenek a végett, hogy az okszerű borkezelés terjesztése érdekében a maguk részéről is közreműködjenek. A tanfolyamra csak olyan lelkészek és néptanítók vehetők fel, akik ama

hegyvidéki községekben működnek, ahol a lakosság kizárólagos, vagy főfontosságú kereseti forrását a szőlőművelés képezi. A tanfolyamra felvett egyének útiköltségeik és élelmezési költségeiknek fedezésére az egész tanfolyam tartamára egyenként 70 K átalányt kapnak. A tanfolyamra való felvételre pályázók egykoronás bélyeggel ellátott kérvényeikben kötelesek feltüntetni életkorukat, nyelvismeretüket, tényleges alkalmazásukat, a szőlő- és borgazdaság terén esetleg kifejtett eddigi működésüket, s ha esetleg 4-hetes szőlő- és borgazdasági tanfolyamon részt vettek, csatolják folyamodványukhoz az erről nyert bizonyítványt is. Az, hogy a folyamodványban a fentiekre vonatkozólag felsorolt adatok a valóságnak megfelelnek, *tanítók folyamodványain* az illetékes kir. tanfelügyelő által igazolandó. Lelkészek pályázati folyamodványait *közvetlenül*, a néptanítók pedig az illetékes kir. tanfelügyelő útján, legkésőbb f. évi június hónap 1.-éig ahoz a szőlészeti és borászati felügyelőhöz (illetőleg vincellériskolai igazgatóhoz) nyujtsák be, akinek kerületében működnek. A kérvényben feltüntetendő, hogy a folyamodó az I-ső, II-ik, vagy az esetleges III-ik tanfolyamon óhajt-e részt venni.

(Gy.) **Méhészeti előadások.** Az I. III. IV. V. VI. és VII-ik kerületi méhészeti vándortanítók folyó évi május hónapban az alább megnevezett napokon és helyeken tartják előadásaikat:

1. *Imrei Ferenc első kerületi, székhelye Rákoscsaba*; 3.-án Rákosligetén, 4.-én Rákoskeresztúron, 5.-én Galgahévizén, 6. 7.-én Kisteleken az állami iskolánál, 11., 12., 13. és 14.-én Pécelen, 15. 16.-án Isaszegen. 2. *Valló János harmadik kerületi, székhelye Pozsony-Ligetfalu.* 5.-én Nyitrán, 6.-án Üzbégen, 7.-én Elecskén, 8.-án Kelecsényben, 9.-én Vágmedencén, 11.-én Galgócon, 14. 15.-én Nógrádbercelen. 3. *Rózsa János negyedik kerületi, székhelye Sárospatak*; 6.-án Szikszón, 7.-én Forróencsen, 8.-án Felsőmérán, 9.-én Garadnán, 10.-én Hidasnémetin, 12.-én Nagyráton, 13.-án Kistráton, 14.-én Császlócon, 15.-én Kereknyén, 16.-án Baranyán, 17., 18.-án Darócon. 4. *Forgách Lajos ötödik kerületi, székhelye Arad*; 18.-án Apateleken, 19.-én Kavnán, 20.-án Borosjenőn, 21.-én Béelen, 22. én Pankotán, 23.-án Battonyán, 25.-én Csabán a gazdasági ismétlő iskolánál, 26.-án Gyulán, 27.-én Nagyszalontán a gazdasági ismétlő iskolánál. 5. *Tóth János a hatodik kerületi, székhelye Nagyenyed*; 14.-én Karánsebesen a gör. kel. tanítóképezdénél, 15.-én Kavaránban, 16.-án Szapárfalván, 18.-án Laposnyakon, 19.-én Piskitelepen, 20.-án Alvincen, 21.-én Tövisen, 22.-én Miklóslakán, 23.-án Kerelőszentpálon, 25.-én Oláhokcsárdon, 26.-án Bethlenszentmiklóson. 6. *Nagy János hetedik kerületi, székhelye Kolozsvár*; 5.-én Ujszékelyen, 6.-án Székelykeresztúron a tanítóképezdénél, 7.-én Székelyszentmiklóson, 8.-án Mátisfalván, 9.-én Székelyudvarhelyen, 10.-én Szentkeresztbányán, 11.-én Szentegyházfalván, 12.-én Székelybetlenfalván.

(Gy.) **Kertépítészeti előadások.** Rerrich Béla műépítész, a budapesti m. kir. kertészeti tanin-

tézetten a kertépítészet és kertművészet tanára, vetített képek bemutatásával egybekötött igen érdekes és látogatott fölolvasást tartott a kertépítészetről és kertművészetéről f. évi május hónap 7.-én este 6 órakor a székesfővárosi iparrajziskola (IX., Oroszlán-utca 1., Lónyai-utca sarok) saroktermében, az antik és klasszikus kertekről. Az előadásoknak folytatása is lesz f. é. május hónap 14.-én este 6 órakor a fentjelzett helyiségben. Azon nagy és általános érdeklődés következtében, amely utóbbi időben a művészetek ezen külön ága iránt mutatkozik, azt hisszük, hogy számos hallgatója lesz ezen második előadásnak is, nemcsak a szakemberek, de a művészvilág, első sorban az építész világ, de még a hölgyközönség köréből is, annál inkább, mert ezen az előadáson a modern kertek kerülnek bemutatásra. Jegyek kaphatók az „Országos Magyar Kertészeti Egyesület” titkáranál (IV., Koronaherceg-utca 16. földszint) d. u. 3—6 óra közt.

(Gy.) **Szőlőforgalmunk és szőlőterületeink jövedelmezősége.** A hivatalos adatok szerint az 1906. évben eladott hazai termésű szőlő összes mennyisége 145.268 métermázsa volt; de mert ebből egyedül külföldre 84.920 métermázsa szőlőt szállítottak el, könnyen beláthatólag sokkal nagyobb lehetett az eladásra került, de a hivatalos adatokban nem szereplő szőlőmennyiség, mert hiszen a belföldi piac fogyasztása minden bizonynyal nagyobb volt, mint a hivatalos adatokból kiadódó 60 ezer métermázsa.

Az 1906. évi szőlő- és bortermés értékét a hivatalos adatok 119.3 millió koronára becsülik, és így egy hektár szőlőterület nyers jövedelme az egész Magyarország átlagában 381 koronára adódik ki. Ezen hektáronkénti átlagos jövedelem magában Magyarországon 369 korona volt, 1905-ben 388 korona, 1904-ben 437 korona, — vagyis három év átlagában 398 korona.

(Gy.) **Borkivitelünk és behozatalunk adatai.** Érdekes adatokat közöl a m. kir. földművelésügyi miniszter kiadásában megjelent „Magyarország földművelésügye az 1906. évben” című nagybecsű hivatalos beszámoló az utolsó tíz évi borkivitelre vonatkozólag. Ezek szerint:

Év	Összesen		Olaszországból		Kivitetett	
	m.-mázsa	ezer K	m.-mázsa	ezer K	m.-mázsa	ezer K
1897-ben	1,293.033	31 626	929.824	20.464	785.862	35.131
1898-ban	1,272.298	30.798	917.574	20.198	700.564	31.384
1899-ben	1,235.314	30.035	890.056	19.590	612.143	27.471
1900-ban	915.109	25.672	483.900	12.103	741.415	33.461
1901-ben	735.888	19.018	368.903	8.860	697.065	26.103
1902-ben	624.666	15.615	317.296	7.620	716.237	25.546
1903-ban	774.076	19.275	445.407	10.916	908.053	31.552
1904-ben	507.566	13.818	143.357	3.873	782.793	28.120
1905-ben	367.207	9.439	8.396	168	831.391	29.514
1906-ban	452.172	12.556	4.405	125	858.347	30.677

Kiviteli többletünk tehát az utolsó 5 esztendőben fokozatos emelkedést mutat és a legutolsó 2 esztendőben évi 18—20 millió koronára emelkedett.

(Gy.) **A Kecskeméti Szőlő- és Gyümölcsstermesztők Szövetkezete 1907. évben.** E törekvő szövetkezet 1907. évi jelentésében a következő érdekes adatokat találjuk: Az 1907. év nem tartozott a jó évek közé, mert a július elején beállott jégeső a baracktermésben, a szeptemberi fagy pedig a szőlőben tett sok kárt. Az üzleti tiszta jövedelem mindamellett elérte az 1906. évit, mert a mustot hektoliterenként 45 K-ért adták el. Mustért bevettek 32,726 K 65 f-t; csemegeszőlőért 6,760 K 45 f-t; barackért 3,460 K-t; szőlővesszőért 8,570 K-t; facsemetékért 18,350 K-t; törkölyért 1,400 K-t. Új hordókra kiadtak (20 drb 60—70 Hl-es hordóért) 14,000 K-t. A tiszta nyereség 12,890 K 14 f-t tett ki, amiből 10%-ot — 1,289 K 02 f-t — a tartalékalap növelésére helyeztek el, osztalékul kifizettek 8000 K-t, értékesökkenési tartalékokra elhelyeztek 1,067 K 60 f-t, igazgatósági jutalékokra fordítottak 12%-ot: 1,546 K 82 f-t, felügyelő-bizottságnak 3%-t: 386 K 70 f-t, alkalmazottak jutalmazására 600 K-t.

(Gy.) **Budapest vásárcsarnokainak gyümölcsforgalma.** Budapest székesfőváros vásárcsarnokainak nyolcadik évkönyve az 1904. évről igen érdekes és tanulságos adatokat közöl egyebek közt a gyümölcsforgalomról. Ezek szerint belföldi gyümölcs vasúton a központi vásárcsarnokba érkezett 1900-ban 854 vagonrakomány (10,000 Kg-os), 1901-ben 347, 1902-ben 236, 1903-ban 693, 1904-ben 255 teljes vagonrakomány; ezeken kívül még kisebb tételekben szintén tetemes mennyiség. Az 1903. és 1904. évek folyamán érkezett összes belföldi gyümölcsmennyiség a kisebb-nagyobb küldemények szerint így oszlik meg: 1903-ban 1—5000 Kg-os küldemény 15,055 esetben és együtt 9,815,112 Kg súlyban érkezett; ugyanez évben 5,000—9,999 Kg-os küldemény jött 1060 esetben és együtt 6,161,913 Kg súlyban; ugyanez évben 10,000 Kg-os (teljes vagon) küldemény volt 285 tételben 3,019,716 Kg.; összesen tehát az 1903. évben vasúton 16,400 tételben 18,996,741 Kg. gyümölcs érkezett. 1904-ben 1—5000 Kg-os tétel volt 15,003, ezek súlya 9,796,829 Kg; 5000—9999 Kg-os tétel volt 1146, ezek súlya 6,374,276 Kg és végül 10,000 Kg-os (teljes vagonrakomány) tétel volt 84,—916,271 Kg súlyban; vagyis 1904-ben vasúton a központi vásárcsarnokba érkezett összesen 16,253 gyümölcsküldemény, együtt 17,687,376 Kg súlyban; hajón pedig még külön 4,280,856 Kg. Ezt a gyümölcsmennyiséget számos község szolgáltatta, amelyek közül az alábbiakban betűrendben soroljuk fel azokat, ahol legalább is 1, de esetleg a név után álló számok szerint több vasúti kocsirakományt (per 10,000 Kg) kitevő gyümölcs küldetett fel:

Abony 5, Agostonfalva 1, Alberti-Irsa 5, Alsóvist 2, Beregszász 1, Belgrád 3, Berzence 1, Beszterce 5, Betlen 1, Bogdány (hajón) 13, Bölske (hajón) 7, Brassó 3, Brád 1, Budapest 2, Budapest-Dunapart 3, Bustyaháza 1, Csáktornya 2, Cegléd 1, Dömös (hajón) 7, Dunaföldvár (vas-

úton és hajón) 8, Erdőtelek 3, Felsőbánya 1, Fényeslittke 1, Fonyód 1, Fridau 1, Gavosdia 1, Gleisdorf 18, Hatvan 4, Héjjasfalva 1, Hódász 1, Kál-Kápolna 4, Karaván-Szákul 1, Karánsebes 1, Kecskemét 12, Kiskőrös 1, Kisoroszi (hajón) 1, Klenóc 1, Korpa 1, Koprivnica 1, Kragujevac 3, Lovrin 1, Makfalva 3, Marosvásárhely 3, Máramarossziget 1, Mernye 3, Muraszterdahely 1, Nagybánya 1, Nagydisznód 4, Nagykovács 81, Nagyósz 1, Niss 1, Oberberg (hajón) 1, Ódombovár 1, Orlát 1, Örkény 1, Pettau 7, Pinkafő 1, Priboly 1, Pusztamonostor 3, Ruprecht 1, Samac 5, Som 1, Studenzen 3, Szabadszállás 1, Szamosudvarhely 1, Szatmárnémeti 1, Szentendre (hajón) 5, Sziénváralja 1, Szigetmonostor (hajón) 5, Szilágyosmlyó 1, Újvidék 2, Üllő 2, Varasdteplie 1, Vác (hajón) 20, Vukovár 1, Weiz 4, Zenta 18.

Érdekes volna azt is tudni: mennyi gyümölcs érkezett még szekéren és gyalogszerrel, de ennek kimutatása, megbízható adatok hiányában, jelenleg lehetetlen.

(Gy.) **Bortermésünk az 1906. évben.** A m. kir. Földművelésügyi Minister hivatalos kimutatása szerint az 1906. évben hazánkban az anyaországokban 3,087,930 hektoliter bor termett, a társországokban 560,588 hektoliter, együttvéve tehát 3,648,518 hektoliter. Ebből az átlagtermés hektáronként az anyaországban 11.45, a társországokban 12.86 hektoliter volt. A terméskből az immunis talajokra Magyarországon 1,334,915 hektoliter esett (hektáronként 11.90 Hl átlag); a nem-immunis talajú hegyi szőlőkben 1,273,898 Hl (Ha-anként 10.84 Hl); a nem-immunis lapályos szőlőkben 479,117 Hl (Ha-anként 11.71 Hl). Bornemek szerint az egész birodalom termése így oszlott meg: közönséges fehér bor 2,442,035 Hl, közönséges siller bor 842,034 Hl, közönséges vörös bor 267,503 Hl, fehér peccenyebor 64,547 Hl, vörös peccenyebor 8,303 Hl, fehér csemegebor 16,029 Hl, vörös csemegebor 2,771 Hl, asszúbor 5,296 Hl (ebből 486 Hl a társországokban).

(Gy.) **Dióbevitel Amerikába.** Az Egyesült Államokban aránylag csak kevés diót termesztnek, és pedig Kaliforniában; úgy hogy Európából bevitelre szorulnak. Az amerikai u. n. pekan-diót ugyan termesztik, de ez íz tekintetében nem versenyezhet a mi diónkkal. Ha tehát volna a mi szép diófajtáinkból, pl. a sebeshelyi, seprősi, nagybányai és egyéb jeles fajtáinkból nagyobb felesleg, érdemes lenne a dió kivitelével Amerikába megpróbálkozni.

Érdekes, hogy az Egyesült-Államokban mandulát és szelid gesztenyét is keveset termesztnek.

Cseresznyeszemű ribizkebokrok őszre vagy tavaszra előjegyeztetnek. Ugyanott nemes fajbaromfi-tojások kaphatók és pedig: sárga Orpington május hónapban 30 fillér, június hónapban 20 fillér. Récei Gyuláné, Csobánka.

Szerkesztői üzenetek.

T. B. S z a t y m a z. A rézgálicos permetező-folyadék elkészítésére lehet alkalmazni mészt helyett a kristályos szódát is. Ebből azonban valamivel több kell, mint az égetett mészből. Ugyanis 249 súlyrésznyi rézgálic teljes elbontására és közömbösítésére 286 súlyrészt tiszta átlátszó kristályos szóda kell; vagyis 1 kgr. gálichoz 1 kgr. és 15 deka szóda. De a szóda ne legyen mállott, mert ez esetben kristályvizet veszített és így erősebb lett. Az elmállott vagy ú. n. égetett (calcinált, vagy angol) szódából kevesebb kell; az égetettből — 1 kgr. gálicra — csak 43 deka kellene. — A szódával készített gálicos folyadékot burgundi folyadéknak nevezik, holott a meszeset bordói-nak mondják. Hatásuk igen egyenlő; de a mészt olcsóbb a szódánál.

P. J. S z e n t e n d r e. Arra megfelelni, hogy melyik a legjobb permetező szer a gyümölcsfákra, — igen bajos, mert egyik esetben az egyik, a másikban meg a másik. Puhatestű rovarok irtására igen jó szer a thanaton-oldat, a kvasszia-főzet, a petroleum-emulzió. Gombabetegségek ellen sok esetben a bordói folyadék a jó, máskor meg a kénporral való behintés, vagy a kénmáj-oldat. Az almamoly ellen sokszor segít az arzénessavat tartalmazó schweinfurti zöld. Újabban a gyümölcsfa-karbolineumok jöttek alkalmazásba, noha még kellőleg kipróbálva nincsenek; ezek közt legcélszerűbbek a vízben oldhatók, és pedig nyáron 1/2%-os, télen át pedig 10%-os oldatban. Ezek jó rovarirtók, sőt állítólag egyes gombabetegségek ellen is hatásosak.

P. A. S z e g e d. Levelét áttettük a m. kir. Rovartani Állomáshoz, tehát onnan fognak felelni.

Faiskola-kezelő, B a g a m é r. A különböző gyümölcsfa-karbolineum-készítmények közül ez idő szerint nálunk (Budapest, IV., Városház-u. 4. Straub U. üzletében) a Schacht-félék kaphatók. Ezek közül az A-jelű erősebb készítményt nyáron át 1/2%-os oldatban kell a fákra permetezni.

F. Gy. F e l s ő i r e g. 1. Azok a kártevők, amelyek az oltványainak a gyökérháját a földszint közelében lerágták, vagy mezei egerek voltak, vagy pedig — ha a hely nedves — a vízi pocok lehetett, ha pedig száraz a hely, úgy a mezei pocok. Ezeket vagy méreggel lehet elpusztítani, vagy kifogni, vagy egyébként elbánni velök, pl. úgy, amint azt R. Gy. jel alatti másik üzenetünkben olvashatja. 2. A lapot csak arra a címre küldheti a kiadóhivatal, amelyre az előfizetést teljesítő község előljárósága kívánja. Ha tehát címváltozást óhajt, azt otthon sürgesse.

R. Gy. N a g y e n y e d. 1. A kártevő valószínűleg valamelyik földi pocok lesz; ennek elpusztítása végett tessék megpróbálni a menetét kitakarni és ha a pocok annak betemetése végett megjelenik: akkor agyonlőni. 2. A Christ-féle oltóviaszot jónak tartjuk. Lehet az arányt úgy is megváltoztatni, hogy a fehér szurokból vesz két részt és a viaszkból 1 részt és a vastag terpeninből 1 részt; ezenkívül csekély zsírt vagy lenmagolajat is adni hozzá, ha össze van már főzve. A forró tömeget hideg vízbe kell önteni, és nedves ujjak közt jól kigyúrni és rudakká alakítva, viaszos vagy olajos papirosba göngyölve pincében eltartani.

V. L. G a r d a 1. A gleditschia-mag rendszeren egy évig marad csirázásra képes állapotban. 2. Tessék mutatvány-számot kérni a „Borászati Lapok“-ból Budapest, IX., Üllői-út, 25. sz.

M. B. S a j ó e c s e g. Tudni kellene a chlorózis okát, ami többféle lehet. Ha jól gyanítjuk: birsfákról, vagy ilyen alanyú körteoltványokról van szó? A baj okai lehetnek: túlságos nedvesség, túlságos szárazság, vagy pedig fagy. A rézgálic ezek ellen nem segít, a vasgálic se sokat, vagy nem maradandóan. A baj okát kell kipuhatólni és azt elhárítani.

G. I. V e z s e n y. Ha a takarmánytök mindig lehullatja virágát és nem köt termést, annak oka vagy a nedves föld, vagy a túltrágyázás, vagy a növények túlsűrű állása, aminek folytán nincs elég levegője. Tessék ez alapon az okot megállapítani és elhárítani. Egyébként pedig tudni kell, hogy a nagy fajta ú. n. mázssás tök általában keveset terem, és kevés terméskötését, illetőleg kisebb termékenységét, terméseinek nagyságával igyekszik pótolni.

M. Á. A l i b u n á r. A megírt dolgokat érdeklődéssel olvastuk és a nemes célzatot méltányoljuk. Nem lehet azonban feladatunk az illető egyesület nézetei felett polémiába bocsátkozni, annál kevésbé, mert a határozatot majd az illetékes kormányzati ágak intézői fogják meghozni. Azt pedig bizalommal kell bevárni.

K. D. P é t e r r é v e. Úgy hisszük, hogy a következő könyv megfelelő lesz: P á t e r B é l a: „Gazdasági növénytan“; a gazdát érdeklő növények ismertetése. I. r.: A virágtalan növények, 100 ábrával; ára 2 K 80 f. II. r.: Növénybontás-, alak- és élettan, 147 ábrával; ára 6 K. Megrendelhető a „Patria“ r. t. gazdasági szakkönyvkereskedéséből, Budapest, IX., Üllői-út 25.

L. Gy. B u d a p e s t. 1. A rügyfűről szóló védekezési füzetet póstán megküldöttük. 2. Tessék megvenni a N é m e t h J ó z s e f: „Konyhakerti növénytermesztés“ c. könyvecskéjét, amelynek 3. kiadása 90 fillérért kapható a „Patria“ r. t. gazd. könyvkereskedésben, Budapest, IX., Üllői-út 25.; vagy pedig B o u c h é—K a r d o s: „A zöldségtermesztés“ c. könyv 2. kiadását 2 K-ért. Ez ugyanott kapható.

P. J. K ö v ö l g y. Köszönjük a jó szándékot. A megírt dolgokat azonban, mint általánosan ismerteket, nem tartjuk szükségesnek közölni, annál is inkább nem, mert nem volna időszerű.

V. E. S z á r a z k é k. A lapot a községi előljáróság köteles megrendelni. Díjmentes küldés nem lehetséges.

K. B. A r a d. Tessék a hangyabolyt felkeresni és meleg erős hamulúggal vagy forró vízzel leönteni, hogy az jól átázzék; utána pedig fahamuval jó vastagon behinteni.

W. M. Z o m b a. D. G. U j v i d é k. V. T. B u d a p e s t. K. A. M o s o n y s z e n t j á n o s. B. K. T ö r ö k s z e n t m i k l ó s. C s. J. M i s k o l c. P. J. B a l k á n y K. J. d r. B u d a p e s t. N. P. V á c. Levelet írtunk.

HIRDETÉSEK.

Ingyenes hirdetés nincs!

HIRDETÉSI DIJTÁBLÁZAT:

Nagyobb hirdetések	1 évre	1/2 évre	1/4 évre	Egyszeri közlemény	Apró hirdetések:	fillér
	korona	korona	korona	korona		
Egész oldal	600	400	200	80	Minden egyes szó	4
1/2	300	200	100	40	kövér betűvel	8
1/4	150	100	50	20	3-szori közlés után 20% engedmény.	fél-
1/8	75	50	25	10	Hivataloknak, községeknek, egyesületeknek, szövetkezeteknek	áron

A hirdetési díj előre fizetendő. Hirdetni csakis kertészeti, szőlészeti és mezőgazdasági érdekű tárgyakat lehet. A hirdetési szövegnek legkésőbb minden hónap 5-éig és 20-áig kell beérkeznie a kiadóhivatalba (VI., Gr. Zichy Jenő-u. 3.) a hirdetési díjjal együtt.

FAISKOLA - CIKKEK

u. m. gyümölcsfák, diszfák, fasorfák, diszbokrok, fenyőtélék, rózsák, élő virágok, spárgagyökerek, csemeték stb. szállítására, valamint kertek alakítására és fasorok ültetésére terv és költségvetés szerint ajánlkozik.

PECZ ÁRMIN

CS. és KIR. UDV. MŰKERTÉSZ ÉS FAISKOLA - TULAJDONOS
Budapest, VIII., Kálvária-tér 8.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Aranyérem
Budapest, 1902.
Alapított 1876.

Unzeitig Ferencz
cs. és kir. udvari szállító

különlegességi gyára teljes növényházak építésére és melegvízfűtések berendezésére.

BUDAPEST = **WIEN,**
VIII. Gyöngytyúk-u. 7. | XIII/2. Reinlgasse 32-34.

Terv- és költségvetést díjtalanul készítenek. Helyszíni megbeszélés nem lesz felszámítva.

Újdonság. Szabadalmazva.

ÜVEGHÁZI és MELEGÁGYI ABLAKKERET

vasból és falécből szerkesztve, tehát elpusztíthatatlan, 1 m. széles, 1,50 m. hosszú, darabja csak 5 korona. A keretek tetszés szerinti más méretekben kaphatók. Árjegyzék ingyen és bérmentve kapható:

TÖRÖK JÓZSEF szabadalm. üvegházi és melegágy-keretgyárban
SZEPES-MINDSZENTEN Szepes-megye.
Vas és fa elpusztíthatatlan.

Ajánljuk nagyobb szőlőbirtokosoknak tökéletesbitett

magyar fogatos szőlőpermetezőinket

melyekkel nagy munkaerő és anyag megtakarítás érhető el.

Most megjelent tavaszi szőlőművelési árjegyzékünket **szőlővédekezési gépekről, permetező stb. anyagokról** kívánatra bérmentve megküldjük.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, Alkotmány-u. 31.

A FARKAS-féle KECSKEMÉTI „HERNYÓIRTÓ“

Biztos hatású a gyümölcsfák, cserjék, ribizli, piszke-bokrok stb. hernyói ellen, — a paizs- és vértetek, az alma- és szőlómoly ellen. Ha május elején midőn a hernyók már kikeltek, ezen szerrel, melyhez csak tiszta víz szükséges, a fákat szőlőpermetezővel megpermetezik. Azon perctől kezdve a hernyók ott több kárt nem okoznak, néhány nap múlva elvesznek éhen. **Ára egy csomagnak** (mely 80 liter vízhez való) 60 fill. Postán 4 csomagnál kevesebb nem küldetik. Miután sok felé utánozzák — tessék a valódira figyelemmel lenni! Kapható:

FARKAS IGNÁCZ GYÓGYSZERTÁRÁBAN KECSKEMÉTEN. A „MÁTYÁS KIRÁLYHOZ“

ELISMERŐ IRATOK.

Farkas Ignác gyógyszerész úrnak, Kecskemét.

Miután hernyóirtó porával a múlt évben meglepő eredményt értem el — kérek ismét 8 csomagot postautánvétellel. Kiváló tisztelettel

Bánfalu (Moson megye) 1908. március 18.

Weninger Lajos jegyző.

Tekintetes gyógyszerész úr!

Kérek alássan a Farkas-féle Hernyóirtó szeréből 8 adagot, amely 640 liter vízhez való, olyat, minőt tavaly hozattam, mely mindenféle fának jó sikerrel használt. — Szentés (Csongrádm.) III. tized 558. sz. 1901. április 14. Tisztelettel **Bartus István.**

Tekintetes gyógyszerész úr!

Miután Hernyóirtó pora sok fáradságos munkától megkímélt, a múlt évben gyümölcsfáimat teljesen megmentette a hernyóktól. És azt valóban uraságod Hernyóirtó porának köszönhetem. Ennélfogva kérek ismét 5 csomag Farkas-féle Hernyóirtót utánvétellel küldeni. Mindezek után maradok tisztelettel Feketehegy, 1901. április 13.

Bódiás Benő gyümölcsfa-kertész.

Tek. Farkas Ignác úrnak Kecskemét!

Kérem legyen szíves soraim vételével azonnai küldeni 8 csomag Hernyóirtó port. Igen felkérem, hogy jó legyen; tavaly igen meg voltam elégedve, minek utána nagy sikert aratott. — Hódmezővásárhely, V. Jókai-u. 1. — 1901. április 16.

Kiváló tisztelettel **Mihály Flórián** gazdálkodó.

Tekintetes gyógyszerész úr!

Kérek abból a Hernyóirtó szerből! 8 adagot, mert kitűnő hatása van, a hernyót nagyon pusztítja. Szalk-Szent-Márton. **Kenesey Lajos** bognár-mester.

Tekintetes Gyógyszerész úr!

Istentől minden jó kívánságomat küldöm s tisztelettel tudatom, hogy a hernyóirtó szerünk, amit a múlt évben hozattunk, elfogyott. Hála Istennek, nagy sikerrel használtuk; szíveskedjék küldeni azonnal 4 csomagot, mert már az egres-bokrok levelesek és ezekenél is kiválóan hasznos. A régi papírosát ide mellékelem, hogy csak ilyet szíveskedjék küldeni. Árát a postán, szokás szerint, utána fizetem. — Polgárdi (Féjér-m.), Batthyányi-utca 388. — 1906. márc. 25.

Maradok tisztelettel

Sebők Imre.

Sertés-por. Sertés-dögvész ellen.

Ha járványos idő esetén a sertések időnként ezen porból kapnak, belső részek megerősödik, amidőn dögvésztől féltetni nem kell, vagy ha a hizó enni már nem akar, ezen portól ismét teljes jó étvágyat nyer. **Egy adag 24 fillér.**

Arabiai pókkenőcs. A lovak lábpókját, esontkinővéseit elmulasztja.

Egy tégely ára 2 korona.

Baromfi epepor. Hizó szárnyas állatok elhullása ellen a legjobb gyógyszer. Ára 25 darabra 1 kor., 60 darabra 2 korona.

Lóruh-kenőcs. Rühes lovak gyógyítására biztos szer. Ára egy lóra való adagnak 2 korona.

Rozsféreg elleni por lovak részére. Egy adag 1 kor.

Alföldi erősítő fluid. Lovaknál rándulás, megerősítés, sántulás vagy inmerevedés esetén hatásos bedörzsölő szer. Egy üveg ára 2 korona.

— Gyümölcsfák trágyázásához —

elismert legjobb a

tőzeg-fekál-trágya.

Kapható:

Magyar tőzeg- és műtrágyaipar

részvénytársaságnál

Budapest, VI., Lehel-utca 25.

Eladunk nagymennyiségű saját termésű **első osztályú gyökeres fásoltványt**, legkitűnőbb bor- és csemegeszőlő-fajtákban, továbbá **sima és gyökeres Riparia portalis és Rupestris monticola** alanyvesszőt, valamint **sima és gyökeres direkttermő Piroso-Delaware** vesszőt, fajtaazonosságért való teljes felelősség mellett. Részletes árjegyzékkel készségesen szolgálunk.

RENDES ÉS KOMLÓS

am. alanyvesző- és szőlőoltvány-termesztők

— Székelyhid (Ermellék.) —

HERNYÓK ELLEN

RÉZKÉNEGGEL permetezzük gyümölcs-fáinkat. A **RÉZKÉNEG** a legérzékenyebb hajtásokat sem pörköli, de a **hernyók** és **rovarokra** nézve feltétlenül mérgező hatású. A **RÉZKÉNEG** a kénmájoldatból rézgálic hozzáadására áll elő. — 100 liter vízre $\frac{1}{2}$ kiló kénmáj és 10 dekagramm rézgálic rendszerint elég. — Kénmáját különként 64 fillérért utánvétellel szállít:

MAYERFI ZOLTÁN, Kecskemét.

Műlép

valódi méhviaszból készítve
1 klg. 5 koronáért kapható.

BELICZAY BÉLA

mézeskalács és viaszgyertyaöntő üzletében

BUDAPEST,

VII., Csányi-utca 3. (Saját ház.)

HELLER-féle

„King“

elismert szaktekintélyek által a **mezőgazdaság** és **gyümölcskertészet**-nél legkitűnőbb meszelő

és fertőtlenítő gépnek nyilvánított. A szivattyuk tömör rézből szilárdul vannak előállítva, úgy, hogy javítások alig fordulnak elő. „King“ vezető csöve többet teljesít, mint 20 ember meszelő ecsettel, percenként 50 méter falat kifogástalanul bemeszel úgy, hogy minden karcolás és hézag ki lesz töltve.

Terjedelmes **WAIDL EMIL Budapest,**

VII., Huszár-utca 6. sz.

Magyarország kizárólagos képviselőjétől ingyen be-kívánható. — Fenti gép teljesen felszerelve, azo-nali használatra szállítatik.

Szilfamatot vásárol és mintázott ajánlatot kér **Faragó Béla** csász. és királyi udvari szállító **Zalaegerszegen.** (1)

**Csemetevédő nádköpenyek, melegágytaka-
rók, komlószáritók, árnyékolók.** Korai fagyok, ta-vaszi kedvezőtlen időjárás viszontagságai ellen legjobban megvédelmezhetjük magvetéseinket a **Széki Gazdák Szövetsége** (Szék, Szolnokdoboka m.) által teljes sűrű szövésű, csöves nádból készi-tett **melegágytakarók** használata által. Ezek széles-sége 1 méter, hosszúsága 10 méter, ára négy-zetméterenként galvanizált sodronnyal 20 f., hor-ganyozottal 25 f. Ugyanott nyúlkárok ellen védel-mező **csemetevédő nádköpenyek** is kaphatók 120 cm. magasságban, 40 cm. szélességben, darabon-ként galvanizált sodronnyal 10 f., horganyozottal 12 f. árban. Ezrenként 10% árengedmény. E kö-penyek kívánatra más mértékben is készíthetők magasságban deciméterenként 1 fillér, szélesség-ben 2 f. árkülönbözettel. Az árak Széken, vagy a szamosújvári vasúti állomáson értendőek. Ugyan-ott beszerezhető **komlószáritók, árnyékolók, menyezeti és vasbeton nádszövetek** is. Megrende-léskor az összeg 25%-a beküldetni kéretik. A háziiparos tagok érdekében számos megrendelést kérünk. (2)

Hús- és szörme-fajnyúlak! Szabadon nevelt edzett elsőrendű kiállítási példányok ivadéka, Bécsi óriási kék, vadnyul színű Belga óriás, Orosz hermelin, fekete orosz, Ezüst szörme, Blac-Athán drbja 10—25 kor., fiatalabb példányok kor szerint hónaponként 2 kor. **Willingernél Zombán.** (3)

Gyümölcsstermesztőket érdekel!!!

A **hernyók, rovarok** ellen bámulatos gyorsan és egész biztosan védekezhetünk

**Amerikai összetételű gyümölcsfaperme-
tező anyaggal.**

A fának vagy lombjának nem árt. Hatása meglepő. 100 liter permetező-lé előállításához 1 doboz anyag kell, ára **1 korona.** Próbául 2 doboz is rendelhető, 5 dobozt ellenben bérmentve küldök. Megrendelések:

CSÁSZÁR ANTAL BUDAPEST főpostafiók 38
küldendők.

Gleditschia-szőlővessző

1-éves 1000-re 4 kor. 3-éves 1000-re 10 kor.
2-éves 1000-re 6 „ 4-éves 1000-re 22 „

60 cm. hosszú, ősszel szedett tökéletes simavessző 1000-re Kőv. idinka, Olasz rizling, Oportóból 6 korona, Erdei, Slankamenka, Piros Chasselas, Fehér Chasselas, Vegyes esemegéből 10 korona, Passatuttiból 15 korona. Mirkovácsából 50 korona. 5-éves 1 öl magasan szilvafadelek: oltott Magyar kajszli darabja 1.50 korona, 5-éves Jonathán almafa és esemete darabja 1 korona

UNGHVÁRY SÁNDOR szőlőtelepe NAGY-KÖRÖS.

Rózsák. Nagy készlet áll rendelkezésre a legjobb thea, theahybrid, szomorú és kuszorózsza fajtákból. Kiválóan szép erős, virágzó példányok. Magastörzsű rózsza darabonként 1 korona. Szomorú rózsza 2 méter magas törzsszel 2—3 kor. Baba rózsza félmagas törzsre oltva 1 korona. Árjegyzék kívánatra bérmentve. Bezerédi uradalmi kertészet, u. p. Szepetk. (Zala-vm.) (4)

Sodronykerítés-fonógépet küldök 60 koronáért, amelyen mindenki azonnal készíthet sodronykerítéseket. Kész sodronykerítések tövisesen befonott szélekkel, tetszés szerinti erősségű tartó sodronyokon olcsón szállíthatnak. **Elősvövény-magcsemeték:** Akác és Gleditschia 1000 drb csomagolva 5 koronától 11 kor.-ig, kor és erősség szerint. **Akácfa** 2—3 cm. tövastagság, darabja 30 fillér, 3—5 cm. 45 fillér. **Riparia portalis** sima és gyökeres vessző árlap szerint. Resch József Sándor, Bács, Bácska. (5)

Eladó: 300 drb Vadgesztenye, 2000 drb. Acer platanoides 100 á 70 kor. 5000 drb. Akác 100 á 50 kor. Vegyes díszfa 100 á 60 korona. Díszcserje 100 drb. 40 kor. Magas törzsű almafák a legjobb fajtákban 100 drb. 90 kor. Thuja 1—2 mtr. magasak á 80 fillértől 4 koronáig, készlet 500 drb. Pyramis Buxusok 60 cm.-től 80 cm.-ig á 1.60—6 kor., 80—120 cm.-ig 7—12 kor. Készlet 1000 drb. Taxusok 60 cm.-től 100 cm.-ig 1—4 kor., 1 métertől 2 méterig á 6—12 kor. Szegély Buxusok 100 drb 8 kor. Készlet 6000 drb. Magastörzsű rózsafák 60 legszebb, többnyire új fajtákban 1—2 kor. 3-éves spárgatövek 100 drb 3.50 kor. Mindenféle tavaszi szőnyeg- és virágágyai, továbbá konyhakerti palánták a legolcsóbb árban. Árjegyzék ingyen és bérmentve. **Petermann József mű- és kereskedelmi kertészete, Nagykanizsán.** (6)

Friss keltető tojások. Elsőrendű kiállítási példányoktól 12 drbonként Sárga Orpington, Óriás Pekingi kacsa, Óriási Emdeni ludak, Bronz és Mexikói Pulykák, Fehér és sötét gyöngytyúktól legolcsóbban. **Willingernél Zombán.** (7)

Csaba gyöngye a legkorábbi, rendkívüli finom, szép Muskát-ízű szőlőoltvány, **érik** már **július hónap közepén** 10 drb erős két-éves 10 korona, sima európai 8 korona, 100 drb 75 korona. **Willingernél Zombán.** (8)

Eladó. Elsőrendű szép 3-éves gyökeres, fajtiszta, saját termésű Portális, Rupestris, Solonis hiányok pótlására. Ezre 45 kor., száza 5 kor. Európai 1-éves gyökeres, ezre 30 kor., 1901-évi Rizling fajtabor, hektoliterje 60 kor., a vevő hordóiban. Címem: Buday Gyula ügyvéd. Debrecen. (9)

Eladó I. oszt. sima zöld és II. oszt. gyökeres fásoltvány, **Chasselas** száza 5 frt., gyökeres **Monticola** száza 2 frt., sima **Monticola** és **Riparia** I. oszt. ezre 10 frt., II. oszt. 5 frt. Balogh Péternél, Szentendrén. (10)

Szőlőoltványok: Hiányok pótlására 2-éves dűs gyökérrel, zöldoltással készítve ezre 100 frt. Telepítésre gyökeres zöldoltvány ezre 80 frt. Telepítésre sima zöldoltvány ezre 40 frt. **Fásoltványok:** Gyönyörű példányok, fajtiszta ezre 100 frt. Szépséghibával, **eredési biztosítással** ezre 45 frt. Mind Riparia portalisra oltva a következő fajtákban: **Fehér borfajták:** Olaszrizling, fehér és piros Szlankamenka, Furmint, Sárfehér, Mézes-fehér, Ezerjő, Erdei, Bakator, Kövidinka, Mirkovácsa, Muskotályok, Hárslevelű, Sauvignon, Bánáti rizling. **Vörös borfajták:** Nagy burgundi, Oportó, Nemes Kadarka, Aramon. **Csemegefajták:** Fehér és piros Chasselas, Passatutti, Tokaji Chasselas, Ezredéves, Muskotályok stb. Sima Rip. port. I. oszt. 10 frt, sima Rip. port. II. oszt. 5 frt, gyökeres Rip. port. I. oszt. 16 frt, gyökeres Rip. port. II. oszt. 10 frt, gyökeres 2-éves gyökerű 18 frt. **Hazai nemes vesszők** sima 10 K, gyökeres 30 K a fenti fajtákból. Oltványaimért teljes felelősséget vállalok s ha a vevő azzal nem volna megelégedve, azokat visszaveszem s pénzt visszadom. Tavaszi szállításra is elfogadok már most előjegyzést. Előlegül az ár 1/4 részét kérem beküldeni. **Hegyi bor:** Siller és fehér 50 K, vörös 60 K. Székely I. József Gyöngyös, Szent-Urbán-Templom. (11)

Eladok Sima szőlővesszőt, fajtiszta szokványminőségűt a következő fajtákban: Fehér Chasselast, Piros Chasselast, Passatuttit, Olasz Rizlinget, Rajnai Rizlinget, Mézes fehért, Kövidinkát és Nemes kadarkát ezrenként 6 koronáért. Szlankamenkát és lugasszőlővesszőt ezrenként 10 koronáért. Csomagolva vasúthoz szállítva, előlegül kérek 1/3-rész vételárt beküldeni. Rottman Hermin szőlőtelepe Kiskúnhalason. (12)

Betöltendő állások és ajánkozások.

22-éves fiatal ember nagyobb szőlőoltvány telepre, ahol szőlőművelést, gyümölcskertészetet lehetne alaposan tanulni, **gyakornoknak** ajánkozik azonnali belépésre. (13)

Vincellériskolát végzett, 26 éves, nőtlen, józan életű egyén állást keres. Cím: Zima Sándor Békés, III. 327. (14)

Pályázati hirdetés. A községi faiskolánál a kertészi állás megüresedvén, arra ezennel pályázatot hirdetünk s felhívjuk mindazokat, akik ezt az állást megpályázni óhajtják, hogy kérvényeiket a községi elöljárósághoz folyó évi május hó végéig nyújtsák be. A pályázóknak igazolniuk kell életkorukat s azt, hogy a fatenyésztéshez, neveléshez értenek. A faiskola terjedelme 6 katasztrális hold. A kertész javadalmazása: szabad lakás, kis konyhakert, havi 40 korona fizetés és a faiskola tiszta jövedelmének 25%-a. A megválasztottat három évi próbaidő után a képviselőtestület véglegesíti. Révaiújfalu, 1908. május hó 5-én Czarina, jegyző. Bogdány, bíró. (15)